

Styrgruppsmöte nr 3/2011

Protokoll från möte med Metodgruppens styrgrupp

Datum: Torsdagen den 20 okt kl. 9.30-15

Plats: Dalarnas hus, Stockholm

Närvarande: Mats Wendel, Trafikverket
Torbjörn Jacobson, Trafikverket
Leif Viman, VTI
Glenn Lundmark, Asfaltskolan
Nils Ulmgren, NCC
Åke Sandin, Trafikkontoret Göteborg
Lena Strand, Swedavia
Kenneth Ohlsson, Skanska
Lennart Holmqvist, Peab
Sven Fahlström, Nynas
Kenneth Lind, Trafikverket

Frånvarande: Mansour Ahadi, Svevia
Thorsten Nordgren, Trafikverket
Per Andersson, Trafikverket
Klas Hermelin, Trafikverket
Jan Bida, SBMI/Minfo

1. Inledning

Mats hälsade alla välkomna till dagens möte som genast hamnade i en diskussion om svårigheter att hitta personer som vill driva projekt (gäller både inom SBUF och TRV). Det finns projektidéer och pengar men som sagt svårt att hitta personer som har tid, kunskap och lust att bli projektledare. Kenneth O menade att man idag har fullt upp i företagen att sköta sina interna åtaganden och dragit ner på FoU under senare år.

2. Föregående protokoll

Scrollade igenom protokollet utan några särskilda kommentarer och lägger det därmed till handlingarna

3. Genomgång från utskotten

• Asfalt

Regelverk, certifiering, ackreditering, metodfrågor, metodhandledningar är några av de frågor som hanterats i asfaltutskottet i år. Utskottet arbetar bl.a. med:

- ”metodavstegslista” (som styrgruppen ville ändra namn på till ”tolkningslista”)
- Metodbeskrivning för ”vinterkonditionering”
- Ringanalys på rullflaska genomförd
- Översyn över WTT-utrustningar

Vi tog också upp frågan om Handbok för proportionering, som styrgruppen var positiv till. Förhoppningsvis kan detta lösas genom en arbetsgrupp i Asfaltutskottet. Hamid på Skanska har visat intresse för denna fråga tidigare så frågan går först till honom om han vill vara sammankallande. För att få en bra bakgrund till handboken bör en enklare form av ”State-of-the-Art” inom området ingå. Lämpligen kan också medel sökas hos SBUF/TRV för att kunna genomföra detta.

Styrgruppsmöte nr 3/2011

• Ballast

Dokument om alternativa material har tagits fram, metodbeskrivning för provtagning är nästan klar och bl.a. kulkvarnssmetoden (1097-9) och metoden för kontroll av utrustning (932-5) är under remissarbete, där det har varit lite svårt att enas i Norden angående decimalkrav och upprepningskrav i kulkvarnsmetoden och främst med Engelsmännen för kontroll av siktar. Henrik Broms kämpar hårt för att driva dessa frågor inom CEN.

• Bitumen

Det har varit mycket arbete med polymer och emulsionsspecifikationer tidigare samt en remissomgång på metoder som nu är avklarad. Hela bitumenpaketet kommer på 5 års översyn om något år. Tills dess är ambitionen att hinna ta fram en del metodhandledningar på pmb- och emulsionsmetoder. De årliga ringanalyserna som arrangeras av Neste har diskuterats med hänsyn till den stora spridningen hos många av bitumenmetoderna. Utskottet skall därför genomföra en mindre ringanalys på penetration och mjukpunkt nu under hösten 2011 för att se om det är så illa ställt med dessa metoder.

4. Metoddagen 2012

Glenn visade det preliminära programmet som stuvades om ganska rejält. Glenn skickar en reviderad utgåva som kommer att distribueras till styrgruppen.

5. Kontakter med Swedac

Torbjörn redogjorde för årets möte med Swedac där det var mycket positiva diskussioner och ökad förståelse mellan laboratorierna och Swedac. Man får en chans att i lugn och ro diskutera olika ackrediteringsfrågor och Swedac får en chans att informera om nyheter i standarder som berör ackrediteringen. Ambitionen är att fortsätta med dessa årliga träffar. Torbjörn ska också inbjuda Swedac att informera om ackrediteringsverksamheten på nästa styrgruppsmöte. Det finns då möjlighet att sprida denna info på metoddagen dagen efter.

6. Regelverk och remisser

Kenneth L gick igenom de olika kravdokumenten. Vi beslöt att skicka presentation till styrgruppen. För att lättare hitta dokumenten på TRVs hemsida kan länken www.trafikverket.se/tekniska användas.

7. Aktuella metodfrågor

metodnytt

Diskuterades om vi ska satsa på att ge ut ett metodnytt. Svårigheten med att få in underlag till detta samt avgöra vad som är nyhet värd att spridas och inte så beslutade vi att tills vidare lägga in nyheter på hemsidan och sedan göra ett massutskick via mail när det läggs in nyheter som man vill få bredare spridning på. Kan vara regeländringar, nya eller reviderade metoder mm.

metodhandledningar

Ett antal nya metodhandledningar har blivit klara under året inom asfaltområdet. Det är bitumenavrinning (12697-18), Wheel tracking test(12697-22) och dynamisk kryptest (12697-25). Metodhandledningen för Marshallpackning (12697-30) har reviderats. Arbeta pågår med bl.a. prall och styvhetsmodul samt provningsmetoder för polymerbitumen och emulsioner.

ringanalyser

Den årliga ringanalysen på bitumen arrangerad av Neste har diskuterats med anledning av den stora spridning som erhållits. Vi har samlat de 4 senaste årens ringanalyser och ser att spridningen varit i princip lika stor alla dessa år. Metodgruppen har arrangerat en ringanalys på rullflaska under året och även här har stor spridning erhållits.

Vi konstaterade att rullflaska är en bra metod för att välja bästa kombination av bitumen, stenmaterial och vidhäftningsmedel, men fungerar inte som kravmetod i sin nuvarande utformning.

Styrgruppsmöte nr 3/2011

8. Vad pågår inom FUD

På denna punkt försöker vi fånga upp lite av de projekt som är på gång inom vårt område.

- slitageprojekt i VTIs provvägsmaskin.(TRV projekt)
- praktisk modell för livslängdsberäkning
- kontroll av jämnhet på fräst yta
- undersökning av Prallmetoden. (Nord FoU projekt)
- ”Varige veier” (Ett Norskt projekt kopplat till beständighet)
- energisnåla beläggningar, WMA

9. Vad har vi klarat av i år inom metodgruppen och vad lägger vi krutet på under 2012

Mats flaggade upp dessa frågor och betonade att det är viktigt att vi i Styrgruppen ser över arbetet inom metodgruppen och gör någon form av dokumenterade avstämningar med jämna mellanrum. Inte minst för att kunna övertyga högre upp inom TRV behovet och nyttan av det arbete metodgruppen utför.

Vi punktade upp några av de saker metodgruppen presterat under 2011:

- ringanalys rullflaska
- genomgång av WTT utrustningar och början på jämförande tester
- dokument om alternativa material som innehåller btg-kross, slagg och returafalt
- provtagningsmetod inom ballast
- nytt utskott ”oförstörande fältnätningar”
- FAS metoder omgjorda till TRVMB metoder
- 3 nya och 1 reviderad metodhandledning
- arrangerar årlig metoddag
- uppdaterar info på hemsidan www.metodgruppen.nu

Några punkter angående nästa år som diskuterades var:

- framtagning av ”Handbok för proportionering”
- planering av metoddag 2013
- införa nyheter på hemsidan som flaggas upp via mail till en större krets
- ta fram möjlighet för alla att på hemsidan lägga in kommentarer och synpunkter på metoder för att ha som underlag vid revidering i samband med remisser
- flera metodhandledningar klara

10. Övriga frågor

Bitumenrök och cancer:

Sven var angelägen om att informera om den studie som finns att läsa på eurobitume.eu och som innebär att bitumenrök klassats om till ”möjlig cancerogen” från att tidigare varit klassad som ”osäkert om den är cancerogen” (varken bu eller bä). Sven menade att denna information kan få stor betydelse när den når media. Krav på lägre temperaturer vid tillverkning av asfaltmassa och tuffare arbetsmiljökrav kan komma.

Styrgruppsmöte nr 3/2011

WMA konferens i USA:

Flera av styrgruppens medlemmar var på en Warm Mix Asphalt (WMA) konferens i USA nyligen och Nils informerade om det uppsving WMA fått i USA där man för 3 år sedan endast la någon 1% WMA men där man nu är uppe i 10-15 % WMA. (80 % av dessa är skumteknik). Det finns ett 20-tal olika tekniker för att tillverka WMA idag. Definition av WMA är något bättre idag där man säger att stenmaterialet skall vara torrt. Detta innebär en undre gräns på ca 120 °C. Någon övre gräns finns dock inte så det är lite flytande var gränsen mellan WMA och HMA går. (Tanken är dock att WMA teknik skall använda lägre temperatur än motsvarande massa tillverkad genom HMA).

Incitament för att använda WMA i Sverige?

Nils undrade också hur TRV kan agera för att WMA skall börja användas i Sverige. Företagen har miljökrav på sig idag att minska energianvändningen och det har även TRV, men ändå saknas incitament för att beställa denna produkt. Mats lovade att ta frågan med sig till ledningsgruppen inom TRV.

11. Kommande möten

Nästa möte blir den 8 feb 2012 hos Skanska Solna (dagen före metoddagen). Sedan den 29 maj 2012 på VTI (inkl. studiebesök vid provvägsmaskinen) och sedan den 16 oktober i Stockholm.

Leif Viman
Sekreterare

Mats Wendel
Ordförande